

РЕШЕНИЕ

Номер 402

20.11.2020 г.

Град Велико Търново

В ИМЕТО НА НАРОДА

Окръжен съд – Велико Търново

На 07.10.2020 година в публично заседание в следния състав:

Председател: Теодорина Димитрова

Членове: Ивелина Солакова
Георги Драгостинов

Секретар: Красимира Г. Илиева

като разглежда докладваното от Георги Драгостинов Въззивно гражданско дело № 20204100500527 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение от 05.06.2020 година, постановено по гр. дело № 2115 по описа на Горнооряховски районен съд за 2019 година, предявените от „П.П.П. Ф.“-С.А., гр. П. Ф., против Д. Г. Б. искове, с които се претендира да се приеме за установено, че на основание договор за потребителски заем и обявена предсрочна изискуемост дължи сумата от 2 554,54 лв., главница, законна лихва върху вземането, считано от 26.09.2019 година насетне, сумата от 523,86 лв., договорна лихва за времето от 20.12.2017 година до 20.12.2019 година, и сумата от 421,05 лв., мораторна лихва от 20.01.2018 година до 03.09.2019 година, са отхвърлени като неоснователни. Частично са уважени евентуално предявените искове за същите суми като Д. Г. Б. е осъдена да заплати на банката-ищец сумата от 932,60 лв., неизпълнено задължение по договор за потребителски заем, ведно със законна лихва и разноски. Отхвърлен е искът за договорна лихва от 523,86 лв. В тежест на ищеца е възложено заплащане на направените от ответницата разноски.

Решението е обжалвано от двете страни с искане за отмяна, съответно в отхвърлителната и в уважаващата част. Всяка е изложила доводи за неправилност на решението в атакуваните части и за неоснователност на жалбата на насрещната страна.

Съдът, като разглежда жалбите и обсъди доводите на страните по реда на чл. 271 от ГПК, приема:

По реда на чл. 422 от ГПК са предявени искове с правно основание чл. 430, ал. 1 чл. 432 от Търговския закон и чл. 9, 11 и 26 от Закона за потребителския кредит .

Ищцовата страна - „П.П.П. Ф.“-С.А., гр. П. Ф. - излага в исковата си молба, че въз основа на договор 02.12.2015 година на ответницата бил отпуснат потребителски заем. Сумата

била усвоена, но заемателката престанала да погасява задълженията си. Банката преобразувала кредита в предсрочно изискуем и образувала заповедно производство, развило се до възражение по чл. 415, ал. 1, т. 1 от ГПК. По реда на настоящото производство претендира да се приеме за установено, че ответницата дължи сумата от 2 554,54 лв., главница по договора, сумата от 523,86 лв., договорна лихва за времето от 20.12.2017 година до 20.12.2019 година, сумата от 421,05 лв., мораторна лихва за периода от 20.01.2018 година до 03.09.2019 година и законна лихва върху главницата, считано от 25.09.2019 година насетне. Претендира разноси за заповедното и за исковото производство.

Ответната страна - Д. Г. Б. - оспорва исковете с възражения пари банката-ищец не ѝ е предоставила. Предсрочна изискуемост не е настъпила, защото изявление в този смисъл от банката не е получавала. Вземанията не били изискуеми, в хода на съдебното дирене останали недоказани. Претендира разноси.

Съдът обсъди доводите на страните и като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235, ал. 2 и 3 от ГПК, приема:

Страните са постигнали съгласие срещу лихва от 18.48% годишно банката да отпусне на ответницата сумата от 4 000 лв. за срок от четири години. Уговорили са сумата, заедно с предвидената лихва и застраховка, да бъдат върнати на четиридесет и осем вноски – договор за потребителски кредит от 02.12.2015 година.

Ответницата е усвоила сумата по кредита – изявлението ѝ в документа за договора, че е получила сумата и неоспорените в тази насока констатации на изслушаната в първостепенното производство икономическа експертиза. Липсват доказателства за връщането на процесната част от главницата или за погасяването ѝ по друг способ.

Ищецът е преобразувал кредита в предсрочно изискуем на основание неизпълнение задължението на ответницата да прави вноски, според погасителния план - покана до ответницата от 15.06.2018 година, изпратена на посочения в договора за кредит адрес: гр. Г.О. ул. „П. Ц.“, № , етаж . ап....

Изложената фактическа обстановка налага извод за доказаност на предявените искове.

По безспорен начин по делото е установен твърдения по исковата молба договор за потребителски заем, банков кредит по смисъла на чл. 430 и сл. от ТЗ с предмет сума от 4 000 лв. със срок четири години, годишна лихва от 18,48% върху ползваната част от кредитния лимит и такси по тарифите на банката.

В качеството си на банка, ищецът е предоставил исковата сума по главницата за ползване, като превел парите по нарочна за сметка на името на ответницата. С това точно по смисъла на чл. 63 от ЗЗД във връзка с чл. 288 от ТЗ е изпълнил договорните си задължения и се явява изправна по спора страна.

В качеството си на заемател, ответницата е усвоила сумата по главницата, но като е преустановила вноските за погашения, е в неизпълнение на основното си договорно задължение

по чл. 430, ал. 1, предложение второ от ТЗ по причина, за която отговаря. Една от правните последици на това неизпълнение е упражненото от ищеца право на банката да обяви кредита за предсрочно изискуем – чл.432, ал. 1 от ТЗ. В този смисъл исковете са доказани по основание.

Искът за главница е доказан в търсения размер с цитираната по-горе икономическа експертиза. Следва да бъде уважен вцялост.

Исковите за лихви са частично основателни по размер. Договорна лихва се дължи до момента, в който кредиторът е упражнил правото си да преобразува кредита в предсрочно изискуем. С последиците на разваляне на договора по смисъла на чл. 87 от ЗЗД, изявлението на кредитора погасява вземането за договорна лихва. След като заемателят ще дължи веднага цялата сума по усвоения кредит, без отговор би останал въпросът защо трябва да дължи цената – лихва, на нещо – главницата по кредита, което вече не ползва. Затова договорна лихва следва да бъде призната до размер на сумата от 233,41 лв. за времето от спирането на плащанията по кредита – 20.12.2017 година, до датата на изпращане на поканата с изявление за предсрочна изискуемост – 15.06.2018 година. Частично основателен е и искът за мораторна лихва. Доколкото това вземане репарира вредите от забава в плащането на главницата, то ще е дължимо от настъпилата предсрочна изискуемост на главницата по кредита – 16.06.2018 година, до 03.09.2019 година. За този период вземането възлиза на 315,17 лв. За разликата до пълния претендиран размер от 421,05 лв. искът е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

Доводите на ответника са неоснователни.

В разрез с изявленията по документа на договора за кредит е възражението, че ответницата пари по кредита не е получавала. В договора изрично твърди обратното и то за целия размер на договорената сума – 4 000 лв.

Причина заемателката да не получи изявлението за предсрочна изискуемост е промяната в адреса, съобщен на кредитора и вписан в договора. Последица от неуведомяването на банката за актуален адрес не може да бъде невъзможност последната да упражни права. Затова без значение е, че ответницата фактически не е получила изявлението за предсрочна изискуемост. Последиците на изявлението са настъпили, щом банката го е адресирала на известния й адрес на заемателката. Задължението за връщане на заетата сума е носимо по смисъла на чл. 68, б. “а” от ЗЗД и в разрез със закона би било да се очаква или да се изисква от кредитора в казуси като процесния да издирва своя длъжник, щото да упражни правото си по чл. 432 от ТЗ.

Не съществува изискване на закона предсрочната изискуемост да е настъпила преди изявлението за издаване на заповед за изпълнение. По силата на чл. 235, ал. 3 от ГПК изявлението в този смисъл може да бъде направено и в хода на исковото производство. Касае се за материалноправно действие, чието съобразяване съдът дължи при постановяване на решението си. Нормата на чл. 60, ал. 2 от ЗКИ урежда съдържанието на документа, въз основа на който банката може да иска издаване на изпълнителен лист, на не хипотезите, в които тя настъпва.

Не извлечението от счетоводните записвания на банката, а договорът за кредит, предоставянето на сумата по него и изявлението за предсрочна изискуемост са основанията на исковете по смисъла на чл. 422 от ГПК. Нормата не е специална, а препращаща в частта, в която

говори за „вземането“. Затова тезата на ответницата, че чл. 422 от ГПК урежда специфичен иск не може да бъде споделена.

Изходът на спора и правилата на чл. 78, ал. 1 и 3 от ГПК сочат, че страните имат право на разноски, съразмерно на уважената, респективно на отхвърлената част от исковете. При доказани разходи от 681,85 лв., ищецът има право на 604,75 лв. Ответницата е доказала разноски от 1 455 лв. От тях следва да ѝ се присъдят 160,05 лв.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

Отменя, по реда на чл. 271 от ГПК, решението от 05.06.2020 година, постановено по гр. дело № 2115 по описа на Горнооряховски районен съд за 2019 година в частта, с която установителните искове за сумата от 2 554,54 лв., главница по договор за потребителски заем от 02.12.2015 година, за сумата от 233,41 лв., договорна лихва за периода от 20.12.2017 година до 15.06.2018 година, за сумата от 315,77 лв., мораторна лихва за времето от 16.06.2018 година до 03.09.2019 година са отхвърлени като неоснователни, в частта, с която съдът се е произнесъл по осъдителните искове на „ПНБ ПАРИБА ПЪРСЪНЪЛ ФАЙНЕНС“-С.А., гр. Париж, Франция, и в частта за разноските, вместо което постановява:

Признава за установено, по реда на чл. 422 от ГПК, спрямо Д. Г. Б. , ЕГН: ***** от гр. Г.О., ул. „П.Ц.“ № ..., че дължи на „П.П.П.Ф.“-С.А., гр. Париж, Франция, сумата от 2 554,54 лв., главница по договор за потребителски заем от 02.12.2015 година, сумата от 233,41 лв., договорна лихва за периода от 20.12.2017 година до 15.06.2018 година, сумата от 315,77 лв., мораторна лихва за времето от 16.06.2018 година до 03.09.2019 година, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 25.09.2019 година до окончателното ѝ заплащане, на основание чл. 430, ал. 1 чл. 432 от Търговския закон и чл. 9, 11 и 26 от Закона за потребителския кредит .

Потвърждава решението в частта, с която са отхвърлени исковете за договорна и мораторна лихва над признатите суми, съответно от 233,41 лв. до търсените 523,86 лв. за договорната лихва и от 315,77 лв. до пълния предявен размер от 421,05 лв. за мораторната лихва.

Осъжда Д. Г. Б. , ЕГН: ***** от гр. Г.О., ул. „П.Ц.“ № ..“, да заплати на „П.П.П.Ф.“-С.А., гр. П., Ф., сумата от 604,75 (шестстотин и четири лева и седемдесет и пет стотинки) лв., разноски за две инстанции, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.

Осъжда „П.П. П. Ф.“-С.А., гр. П. Ф., да заплати на Д. Г. Б. , ЕГН: ***** от гр. Г.О., ул. „П.Ц.“ № ..“, сумата от 160,05 (сто и шестдесет лева и пет стотинки) лв., разноси за две инстанции, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____